

De Stemming van 22 december 2019

Deze week zien we geen verschuivingen. In het overzicht van vandaag laten we de scores zien van de partijen over het jaar heen. De grootste schommelingen gedurende het jaar zien we dan bij de FVD, PVV en VVD. De grootste verschuivingen sinds de eerste peiling van dit jaar zien we bij GroenLinks (-5), PvdA (+4), 50PLUS (+3) en SP(-3). De drie regeringspartijen CDA, D66 en ChristenUnie zijn gedurende het jaar weinig verschoven.

Hoewel PVV en FVD communicerende vaten lijken te zijn is wel vast te stellen dat tot en met april die twee partijen samen rond de 35 zetels haalden, evenals nu. Maar dat bij de peilingen in de zomer en september scoorden de twee partijen samen rond de 30 zetels, terwijl toen de VVD duidelijk hoger scoorde dan de rest van het jaar.

De overige uitslagen van vandaag laten goed zien hoe verdeeld de Nederlandse kiezers denken over vrijwel ieder belangrijk onderwerp dat in de Nederlandse politiek speelt.

Peiling Zetelverdeling Peil.nl 2019

	zetels	TK2017	6-1-2019	7-4-2019	1-7-2019	29-9-2019	22-12-2019	Versch. eind-begin
VVD	33	22	22	26	28	19	-3	
PvdA	9	15	13	19	20	19	4	
PVV	20	18	8	9	15	19	1	
FVD	2	16	28	22	13	18	2	
CDA	19	14	15	15	16	15	1	
GroenLinks	14	17	18	15	13	12	-5	
D66	19	10	11	10	11	12	2	
SP	14	12	9	7	9	9	-3	
50PLUS	4	4	4	5	6	7	3	
ChristenUnie	5	7	7	7	6	7	0	
Partij voor de Dieren	5	8	8	7	7	6	-2	
DENK	3	4	4	4	3	3	-1	
SGP	3	3	2	2	2	3	0	
Overige partijen			1	2	1	1	1	
	150	150	150	150	150	150		
Coalitie	76	53	55	58	61	53	0	

Vorige week hebben we een longlist van meer dan 15 politici aan onze ondervraagden voorgelegd voor de verkiezing van "politicus van het jaar". Daar is een shortlist van 5 uitgekomen. Die zijn deze week aan de ondervraagden voorgelegd. Men diende de eerste en tweede plaats aan te geven en had ook de optie "niemand". Dit is de eindstand. Om de laten zien dat zo'n einduitslag een sterk verschillende opbouw kent vanuit kiezers van de verschillende partijen, ziet u hier per partij de top-drie. Met achter nummer 1 ook het percentage van degenen die deze persoon/personen op de eerste plaats heeft gezet.

Politicus van het jaar 2019

	Allen	Huidig stemgedrag										
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS	
<i>eens met die straf</i>												
Pieter Omtzigt/Renske Leijten	1-22%	3	2	1-42%	1-33%	2	1-17%	1-24%	2	2	1-37%	
Wopke Hoekstra	2	2	1-55%	2	3	3			3	3	2	
Thierry Baudet	3						3	3	1-77%	1-43%		
Lodewijk Asscher	4				2	1-49%	2	2			3	
Mark Rutte	5	1-72%	3	3								

Op de uitspraak, waarbij de Hoge Raad het "Urgenda-arrest" bevestigt, t.a.v. de verlaging van de CO2-uitstoot met 25% ten opzichte van 1990, wordt zeer verdeeld gereageerd. Naast kiezers van FVD, PVV en 50PLUS zijn kiezers van de VVD ook in ruime meerderheid negatief over deze uitspraak. Ook de kiezers van het CDA oordelen in meerderheid negatief, terwijl die van D66 juist in ruime meerderheid positief oordelen.

Oordeel over de uitspraak van de Hoge Raad inzake het "Urgenda-arrest"

	Allen	Stemt nu									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FVD	PVV	50PLUS
<i>Verticaal gepercenteerd</i>											
Positief	46%	28%	41%	76%	97%	73%	87%	60%	1%	13%	17%
Negatief	48%	64%	52%	22%	1%	17%	0%	25%	93%	83%	68%
Weet niet/geen antwoord	8%	8%	7%	3%	2%	10%	12%	15%	6%	4%	15%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Naar aanleiding van het feit dat het nu zeker lijkt dat eind volgende maand de Brexit zal plaats vinden, zijn er 3 stellingen naar aanleiding van dit onderwerp voorgelegd. Goed is ook hier te zien hoe sterk verschillende de kiezers van FVD en PVV over dit onderwerp denken dan de kiezers van de meeste andere partijen. Het percentage voorstanders voor Nexit van 30% is al bijna 2 jaar hetzelfde. Maar wel is het percentage dat een referendum hierover wil t.o.v. enkele maanden geleden, van 31% naar 42% gestegen.

Oordeel over Brexit en Nexit

	Allen	Huidig stemgedrag										
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS	
<i>eens met die straf</i>												
Beoordeelt de Brexit positief	39%	31%	32%	18%	19%	16%	14%	25%	81%	85%	40%	
Wil referendum over Nexit	42%	18%	19%	17%	8%	15%	40%	49%	87%	92%	73%	
(wil referendum Nexit in sep .2019)	31%	5%	8%	0%	2%	11%	34%	44%	83%	85%	45%	
Stemt voor Nexit bij referendum	30%	2%	10%	4%	1%	9%	32%	43%	81%	87%	54%	

De meerderheid van de Nederlanders heeft sympathie voor de acties van de boeren. Binnen de kiezers van de coalitie zien we echter wel heel grote verschillen. 4% van de D66-kiezers hebben sympathie, van de CDA-kiezers is dat 76%. Ook de andere stellingen laten grote verschillen zien binnen de coalitie.

Stellingen naar aanleiding van de acties van de boeren deze week

	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
<i>eens met</i>											
Ik heb sympathie voor de acties van de boeren	54%	37%	76%	4%	27%	35%	18%	51%	90%	90%	78%
Nu weten we het wel en moeten de boeren de komende tijd geen actie meer ondernemen	55%	89%	39%	77%	77%	79%	78%	52%	16%	13%	46%
De boeren zijn jarenlang door de politiek slecht behandeld	60%	47%	81%	4%	31%	43%	44%	59%	90%	92%	91%
De politiek laat teveel de oren hangen naar de boeren	36%	27%	13%	56%	66%	55%	72%	31%	23%	25%	17%

De combinatie van maatschappelijke onrust, de noodzaak van besluitvorming op een aantal gevoelige dossiers en de grote verschillen in beoordeling tussen de kiezers van de vier partijen binnen de coalitie, zullen de dynamiek binnen het electoraat en politiek Den-Haag in 2020 ongetwijfeld sterk bepalen.